

กรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

http://www.pcd.go.th

หน้าแรก | เกี่ยวกับ คพ. | ข้อมูลและบริการ | ประชาสัมพันธ์ | ความโหด | ติดต่อเรา | Site Map

ข้อมูลและบริการ | ค้นหา | หน่วยงานในสังกัด

- ▶▶ บริการ
- ▶▶ โครงการ
- ▶▶ ข้อมูลตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสาร
- ▶▶ ฐานข้อมูล
- ▶▶ กฎหมายและมาตรฐาน
- ▶▶ การจัดการคุณภาพน้ำ
- ▶▶ คุณภาพอากาศและเสียง
- ▶▶ การจัดการขยะมูลฝอย
- ▶▶ สารเคมี และของเสียอันตราย
- ▶▶ การบริหารจัดการมลพิษ
- ▶▶ เทคโนโลยี เพื่อสิ่งแวดล้อม
- ▶▶ เวิลด์วไวด์

รายการข้อมูลและบริการ ▶ **กรุณาเลือกรายการที่ต้องการ**

การบริหารจัดการมลพิษ

ความสำเร็จในการจัดการมลพิษของประเทศไทย

ระบบปรับปรุงคุณภาพน้ำเทศบาลนครหาดใหญ่ สงขลา

นครหาดใหญ่ จัดเป็นเมืองหลักที่สำคัญเมืองหนึ่งของภาคใต้ ที่มีความเจริญและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จนกลายเป็นศูนย์รวมทางการค้า การศึกษา การคมนาคมและขนส่ง และการท่องเที่ยว อีกทั้งในอนาคตนครหาดใหญ่จะได้รับการพัฒนาให้เป็นเมืองที่มีความสวยงามเป็นระเบียบ ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเมือง และที่สำคัญคือ การป้องกันและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อคุณภาพชีวิตของประชาชนและธรรมชาติที่สวยงาม ดังคำขวัญที่ว่า **"ฟ้าสวย น้ำใส หาดใหญ่สะอาดราษฎร์ปลอดภัย"**

นครหาดใหญ่มีพื้นที่ตามเขตการปกครองประมาณ 21 ตร.กม. ตั้งอยู่บริเวณฝั่งตะวันตกของอ่าวไทย ปัจจุบันในปี พ.ศ. 2543 มีประชากร 156,404 คน หรือ 44,909 ครัวเรือน เป็นเมืองท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมมากจากประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวจากประเทศมาเลเซีย ในแต่ละปีจะมีนักท่องเที่ยวเดินทางมานครหาดใหญ่กว่า 2 ล้านคน นอกจากนี้ยังมีแหล่งน้ำธรรมชาติไหลผ่าน ได้แก่ คลองเตย และคลองอู่ตะเภา ซึ่งได้รับการพัฒนาและปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณสองฝั่งคลองมาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะคลองเตย ซึ่งไหลผ่านกลางเมืองหาดใหญ่เพื่อให้เป็นแหล่งพักผ่อน หย่อนใจและเป็นพื้นที่สีเขียวของเมืองหาดใหญ่ต่อไป

ในอดีตที่ผ่านมา เมืองหาดใหญ่มีการจัดการน้ำเสียเพียงการระบายน้ำเสียตามท่อระบายน้ำแบบรวม และไหลลงสู่แหล่งน้ำโดยตรง ได้แก่ คลองเตย และ คลองอู่ตะเภา ในขณะที่ได้มีการประเมินไว้ว่า ในปี พ.ศ. 2531-2548 จะมีน้ำเสียเกิดขึ้นประมาณ 69,000 ลบ.ม./วัน และในอีก 10 ปีข้างหน้า คือปี พ.ศ. 2549-2558 จะมีน้ำเสียเพิ่มขึ้นเป็น 138,000 ลบ.ม./วัน ซึ่งมีปริมาณที่ค่อนข้างสูงมาก และเกินขีดความสามารถในการรองรับน้ำเสียของแหล่งน้ำทั้งสองแหล่งดังกล่าว

การปรับปรุงคุณภาพน้ำเป็นแนวทางที่เทศบาลนครหาดใหญ่คำนึงถึง และได้ร่วมกับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ศึกษา และดำเนินการ โดยการประสานและขอความร่วมมือจากส่วนกลางมาโดยตลอด และด้วยเหตุที่นครหาดใหญ่มีปัญหามลพิษ ซึ่งมีแนวโน้มจะรุนแรงขึ้นจนถึงขั้นก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน และก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติจึงได้ประกาศให้ท้องที่เขตอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เป็น เขตควบคุมมลพิษ เมื่อวันที่ 4 กันยายน 2535 ซึ่งทำให้โครงการปรับปรุงคุณภาพน้ำได้รับการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนสิ่งแวดล้อม ร่วมกับงบประมาณสมทบของเทศบาลนครหาดใหญ่ รวมทั้งได้รับความช่วยเหลือด้านวิชาการจาก กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม โดยระบบปรับปรุงคุณภาพน้ำที่เหมาะสมจะเป็นระบบที่พึ่งพาเทคโนโลยีน้อยที่สุด มีค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาและเดินระบบต่ำ การบำรุงรักษาง่าย และมีประสิทธิภาพในการทำงานสูงในการบำบัดน้ำเสียให้มีคุณภาพน้ำทั้งได้ตามมาตรฐานที่กำหนด

เทศบาลนครหาดใหญ่ ดำเนินโครงการโดยวิธีแบบเหมารวม ซึ่งเป็นการจัดออกแบบรวมก่อสร้าง ระบบรวบรวมและระบบปรับปรุงคุณภาพน้ำ โดยทำสัญญาเมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2538 และเริ่มดำเนินการออกแบบรวมก่อสร้าง เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2538 โดยระบบปรับปรุงคุณภาพน้ำ ตั้งอยู่บนเนื้อที่กว่า 2,040 ไร่ บริเวณริมถนนลพบุรี ราเมศวร์ ในเขตตำบลน้ำน้อยและตำบลคูเต่า ห่างจากเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ประมาณ 13 กิโลเมตร เป็นระบบแบบบ่อฝังร่วมกับบึงประดิษฐ์ (Stabilization Ponds / Constructed Wetland) สามารถรองรับน้ำเสียได้ถึง 20 ปี จากบ้านเรือนในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ทั้งหมด ระบบปรับปรุงคุณภาพน้ำได้ก่อสร้างแล้วเสร็จ

เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2542 และได้ดำเนินการเดินระบบฯ โดยบริษัทผู้รับเหมารวมออกแบมและก่อสร้างตามสัญญาต่อไปอีก 365 วัน ซึ่งกำหนดแล้วเสร็จเมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2543 รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการทั้งสิ้นประมาณ 1,867.4 ล้านบาท ปัจจุบันเทศบาลนครหาดใหญ่ได้จ้างบริษัทเอกชน ในการเข้าดำเนินการดูแลและบำรุงรักษาระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียแทนเทศบาลนครหาดใหญ่ ดังนั้น น้ำเสียที่ได้รับการปรับปรุงคุณภาพแล้วจะถูกระบายออกสู่คลองซุดและทะเลสาบสงขลา และจะไม่มีน้ำเสียระบายลงคลองเตยและคลองอู่ตะเภาอีกต่อไป

นอกจากนี้โครงการระบบปรับปรุงคุณภาพน้ำ เทศบาลนครหาดใหญ่ ยังได้รับการคัดเลือกจาก คณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี ให้เป็นโครงการร่วมงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในโอกาสฉลองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี โดย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดอาคารสำนักงานระบบปรับปรุงคุณภาพน้ำ เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2543

นายกเทศมนตรีเทศบาลนครหาดใหญ่ ได้ให้ความเห็นต่อโครงการระบบปรับปรุงคุณภาพน้ำว่า เป็นโครงการที่ให้ผลงานออกมาเป็นที่น่าพอใจเป็นอย่างมาก เพราะสามารถแก้ไขปัญหามลพิษทางน้ำภายในนครหาดใหญ่ และบริเวณใกล้เคียงได้เป็นอย่างดี น้ำเสียที่เกิดขึ้นได้รับการบำบัดอย่างถูกต้อง ทำให้น้ำในคลองอู่ตะเภา ไม่มีผลกระทบต่อคุณภาพน้ำ และยังคงเป็นแหล่งน้ำดิบที่มีคุณภาพดีสำหรับผลิตน้ำประปา และ

ใช้ในการเกษตรกรรมของประชาชนต่อไป และเป็นที่น่ายินดีที่ ขณะนี้บริเวณพื้นที่ของโครงการฯ มีนกเข้ามาอาศัยในพื้นที่กว่า 70 ชนิด ในขณะเดียวกันก็จะ ดำเนินการปรับปรุงพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย สวนน้ำและศูนย์พันธุ์ไม้ และจะร่วมกับองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เพื่อจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมภาคใต้ ในบริเวณพื้นที่ต่อเนื่อง เพื่อเป็นประโยชน์กับประชาชนในการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม

นอกจากนี้ ข้าราชการ เอกชน และประชาชน เทศบาลนครหาดใหญ่ ยังได้ให้ความเห็นต่อโครงการระบบปรับปรุงคุณภาพน้ำว่า เป็นโครงการฯ ที่ดี ช่วยลดปัญหาสภาพสิ่งแวดล้อม มีผลดีต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน และอนุรักษ์สภาพสิ่งแวดล้อมให้สวยงาม เป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้สูงขึ้น เพราะประชาชนจะได้อยู่ในเมืองที่แวดล้อมด้วยสิ่งแวดล้อมที่ดี รวมทั้งยังเป็นการเตรียมการเพื่อรองรับความเจริญของเมืองที่ดีอีกด้วย

อาจกล่าวได้ว่า "โครงการระบบปรับปรุงคุณภาพน้ำ เทศบาลนครหาดใหญ่" เป็นโครงการจัดการน้ำเสียที่ดำเนินการจนเกิดผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม ด้วยความร่วมมือจากหน่วยงานราชการส่วนกลาง ส่วนท้องถิ่น และ ประชาชน โดยมีเทศบาลนครหาดใหญ่เป็นหน่วยงานหลักบริหารงานและดำเนินงานจนสามารถแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ได้ผล ทำให้น้ำคุณภาพน้ำในคลองเตยและคลองอู่ตะเภาดีขึ้นอย่างชัดเจน สามารถใช้เป็นแหล่งสันทนาการ และใช้ประโยชน์ด้านอื่นๆ ได้มากขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนในพื้นที่ทั้งด้านชุมชน เกษตรกรรม และการท่องเที่ยว ตลอดจนการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม และคงความสมดุลของระบบนิเวศนี้ตลอดไป

อีกทั้งยังเป็นโครงการที่มีการดำเนินการออกประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 16 (พ.ศ. 2542) เรื่องการกำหนดอัตราค่าบริการบำบัดน้ำเสียของเทศบาลนครหาดใหญ่ ลงวันที่ 31 มีนาคม 2542 และออกเทศบัญญัติเทศบาลนครหาดใหญ่ เรื่องการควบคุมการรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย พ.ศ. 2543 ลงวันที่ 3 พฤศจิกายน 2543 เพื่อให้มีการจัดเก็บค่าบริการตามหลัก "ผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย" ซึ่งจะทำให้การดำเนินการโครงการนี้เป็นไปได้อย่างราบรื่นและมีความยั่งยืนต่อไปในอนาคต

แหล่งข้อมูล : สำนักจัดการคุณภาพน้ำ กรมควบคุมมลพิษ

ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง : [สิ่งพิมพ์:- กรณีความสำเร็จของการจัดการมลพิษ](#)

[▲ กลับด้านบน](#)

⌘ ปรับปรุงครั้งล่าสุดเมื่อ วันพฤหัสบดีที่ 8 ตุลาคม 652. ⌘

กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม